

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ**  
**BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**FƏNN SİLLABUSU**

Təsdiq edirəm \_\_\_\_\_  
(kafedra müdiri)

İmza: \_\_\_\_\_

Tarix: “ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2015 -ci il

**Kafedra:** *Yerquruluşu və kadastr*

**Fakültə:** *Ekologiya və torpaqsünəşliq*

*Tədris edilən fakültə: Coğrafiya*

*İxtisas: Geodeziya və xəritəçilik*

*Kurs: II (bakalavr)*

**I. Fənn haqqında məlumat**

Fənnin adı: *Kadastrın əsasları*

Tədris yükü (saat cəmi): *60* , müəzərə - *30*, məşğələ - *30*

Tədris ili: 2015-2016 , Semestr: 3, Bölmə: azərbaycan

Kredit sayı (hər 30 saata 1 kredit) \_\_\_\_\_

**II. Müəllim haqqında məlumat:**

*Orucov Akif Sovda oğlu, dosent əvəzi, biologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru*

Məsləhət günləri və saatları: *I gün saat 12-15*

E-mail ünvanı: *oruclu@rambler.ru*

İş telefonu: *012 538 74 96*

**III. Tələb olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:**

- Əsas:**
1. Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı: Elm, 2003, 448 s.
  2. Q.Ş. Məmmədov, A.B.Cəfərov, A.S.Oruclu Torpaqların bonitirovkası. Bakı, 2015
  3. Q.Ş. Məmmədov. Azərbaycanda torpaq islahatı: hüquqi və elmi-ekoloji məsələlər.

Bakı, 2002.

**Əlavə:**

1. Борука А.Я. Бонитировка и экономическая оценка земель. М., 1972.
2. Вerveйко А.П. Земельный кадастр. Харьков.1973.
3. Вирма Ф.И. Государственный земельный кадастр. Горкий, 1976.
4. Гаврилюк Ф.Я. Почвоведение и земельный кадастр. 1967.
5. Дегтяров И.В. Земельный кадастр. М.,1979.
6. Магазинчиков Т.П. Земельный кадастр. Львов, 1980.

**Fənnin təsviri və məqsədi:**

**IV. Kursun qısa təsviri:** Kadastrın əsasları təkcə bu sahənin mütəxəsislərini deyil, aqronomları, iqtisadçıları, yerquruluşçularını, coğrafiyaşünasları maraqlandıran vacib elmi-nəzəri və praktiki bir məsələdir. Bu problem respublikamızda da öyrənilir və tətbiq olunur. Bütün bunları nəzərə alaraq coğrafiya fakültəsində “Geodeziya və xəritəçilik” ixtisası üzrə II kurs bakalavr pilləsində təhsil alanlar üçün bu fənnin keçirilməsi olduqca vacibdir. Bu fənin tədrisi 60 auditoriya – 30 mühazirə və 30 məşğələ saatlarından ibarətdir. Kurs ilk növbədə tələbələrdə ilkin və fundamental nəzəri biliklərin əldə edilməsinə istiqamətlənmişdir.

**V. Kursun məqsədi:** Kadastrının ən əsas tərkib hissəsi olan Torpaq kadastrı və onun strukturu: 1) Torpaq üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı; 2) Torpaqların kəmiyyət və keyfiyyətə qeydiyyatı; 3) Torpaqların bonitirovkası; 4) Torpaqların iqtisadi qiymətləndirilməsi haqqında tələbələrə fundamental biliklərin verilməsidir. Burada həmçinin bəzi praktiki vərdişlərin qazanılması da nəzərdə tutulmuşdur: əsas, geniş (və ya açıq) və yekun bonitet şkalalarının qurulması, torpaqların aqroistehsalat qruplaşdırılmasının aparılması, nəticədə torpaq qiymətləndirmə xəitələrinin tərtib edilməsi və s.

**VI. Fənnin təqvim planı:**

Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmalı	Mühazirə	Məşğələ	Saat	Tarix
	<b>Mövzu №1. Torpaq kadastrının aparılmasının zəruriliyi və predmeti.</b> <b>Qısa icmalı:</b> <i>Torpaq kadastrı ilə maraqlan digər sahələr; torpaq kadastrının elmi-nəzəri və praktiki tərəfləri; torpaq kadastrının tərifı; Torpağın əsas əmək vasitəsi kimi digər istehsal vasitələrindən fərqi.</i> <b>Oxu materialları:</b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003	+		2	
	<b>Mövzu №2. Torpaq kadastrının tarixi. Torpaq kadastrının növləri, əsas prinsipləri.</b> <b>Qısa icmalı:</b> <i>Qədim Misir və Mesopatamiya da torpaq kadastrı; Qədim Roma - kadastr sözünün mənası, VIII əsrində “Torpaq qanunu”, “Geoponika”; “Məşhər Kitabını”, Rus torpaq</i>	+		2	

	<p><i>kadastrı-Torpaqların müqayisəli qiymətləndirilməsində N.M.Sibirtsevin xüsusi rolu; Sovet dövründə SSRİ-də və Azərbaycanda torpaq kadastrının inkişafı. Müstəqillikdən sonrakı dövrdə respublikamızda torpaq kadastrının inkişafı. Torpaq kadastrının növləri - əsas torpaq və cari torpaq kadastrı; Dövlət torpaq kadastrının əsas prinsipləri</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>				
	<p><b><u>Mövzu №3. Torpaq kadastr sənədləri sistemi.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmal:</u></b> <i>Dövlət torpaq kadastr sənədləri. Hüquqi və texniki kadasrt sənədləri; Kadastr sənədlərinin qeydiyyatına alınması.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu №4. Dövlət torpaq kadastrının obyektı və onun əsas kateqoriyaları.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmal:</u></b> <i>Dövlət torpaq kadastrının obyektı; Torpaqların məqsədli təyinatı; Torpaqların hüquqi rejimi; Torpağın əsas kateqoriyaları.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu 5. Kənd təsərrüfatı yerlərinin (uqodiyalarının) təsnifatı və mülkiyyət formaları üzrə paylanması.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmal:</u></b> <i>Əkin, çoxillik əkmələr, dincə qoyulmuş torpaqlar, biçənəklər və öriş.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu №6. Torpaq kadastrının aparılması qaydaları.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmal:</u></b> <i>Dövlət torpaq kadastrının dövlət tədbiri olmasını şərtləndirən səbəblər; Dövlət Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin dövlət torpaq kadastrının aparılması ilə bağlı vəzifələri.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu №7. Torpaq sahələri üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı. Torpaqların kəmiyyət</u></b></p>				

	<p><b>və keyfiyyətə qeydiyyatı.</b>  <b>Qısa icmal:</b> <i>Torpaq sahəsi anlayışı; Torpaq sahəsi üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı ilə bağlı reystrə daxil olan məlumatlar; Torpaqların kəmiyyət və keyfiyyətə qeydiyyatı formaları.</i>  <b>Oxu materialları:</b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastri: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b>Mövzu №8. Torpaqların bonitirovkası.</b>  <b>Qısa icmal:</b> <i>Torpaqların bonitirovkasının predmeti və vəzifələri; Qiymət meyarlarının seçilməsi; Torpaqların bonitirovkasının; Topağın xassə və əlamətlərinə görə təshih əmsallarının müəyyən edilməsi; Açıq və yekun bonitet şkalalarının tərtib edilməsi; Torpaqların aqroistehsalat qruplaşdırılması; Müasir torpaq qiymətləndirmə sistemlərinin Azərbaycanda tətbiqinin maneələri.</i>  <b>Oxu materialları:</b> 1) Q.Ş. Məmmədov, A.B.Cəfərov, A.S.Oruclu Torpaqların bonitirovkası. Bakı, 2015;  2)Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastri: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		4	
	<p><b>Mövzu №9. Torpaq rentası və onun formaları</b>  <b>Qısa icmal:</b> <i>Feodalizmdə feodal torpaq rentasının formaları: işləyib ödəmə və yaxud biyar; məhsul və yaxud töycü; pul rentası; Kapitalizmdə torpaq rentasının formaları.</i>  <b>Oxu materialları:</b> 1) Q.Ş. Məmmədov, A.B.Cəfərov, A.S.Oruclu Torpaqların bonitirovkası. Bakı, 2015;  2)Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastri: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b>Mövzu №10. Torpaqların iqtisadi qiymətləndirilməsi.</b>  <b>Qısa icmal:</b> <i>İqtisadi qiymətləndirmənin tərif; Ümumi məhsulun dəyəri; Məsarif ödənişi; Təmiz gəlir və differensial gəlir.</i>  <b>Oxu materialları:</b> 1) Q.Ş. Məmmədov, A.B.Cəfərov, A.S.Oruclu Torpaqların bonitirovkası. Bakı, 2015;  2)Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastri: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b>Mövzu №11. Torpaqların normativ qiymətləndirilməsi.</b>  <b>Qısa icmal:</b> <i>S.D.Çeremuşkin düsturu; Azərbaycanda hazırda tətbiq olunan qiymətləndirmə: <math>N = Dr \times 100</math> (<math>N</math> – torpağın normativ qiyməti; <math>Dr</math> – aqroistehsalat (keyfiyyət) qrupundan</i></p>	+		2	

	<p><i>alınan differensial gəlir; 100 – bir insan nəslinin orta ömrü).</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> 1) Q.Ş. Məmmədov, A.B.Cəfərov, A.S.Oruclu Torpaqların bonitirovkası. Bakı, 2015</p> <p>2)Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>				
	<p><b><u>Mövzu №12. İnzibati rayonun torpaq kadastrı-I.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmalı:</u></b> <i>İnzibati rayonda torpaq kadastrının məzmunu və məqsədləri. İnzibati rayonun torpaq-kadastr sənədləri. İnzibati rayonda torpaq sahələri üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı. İnzibati rayonda torpaqların kəmiyyət və keyfiyyət uçuotu. İnzibati rayonda torpaq-qiymətləndirmə işləri. İnzibati rayonun torpaq balansı.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu № 13. Respublika ərazisinin torpaq-kadastr rayonlaşdırılması.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmalı:</u></b> <i>təbii - kənd təsərrüfatı qurşaq; təbii – kənd təsərrüfatı zona; təbii – kənd təsərrüfatı əyalət; təbii – kənd təsərrüfatı dairə; təbii – kənd təsərrüfatı rayon; Azərbaycanın 25 torpaq-kadastr rayon 3 yarımrayona bölünməsi.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	
	<p><b><u>Mövzu № 14. Xarici ölkələrdə torpaq kadastrı işləri.</u></b></p> <p><b><u>Qısa icmalı:</u></b> <i>Amerika Birləşmiş Ştatları. Kanada. İngiltərə. Fransa.</i></p> <p><b><u>Oxu materialları:</u></b> Məmmədov Q.Ş. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq kadastrı: hüquqi, elmi və praktiki məsələləri. Bakı, 2003</p>	+		2	

VII. **İmtahanın keçirilməsi forması -yazılı, şifahi, dialog və ya test.**

VIII. **Semestr ərzində qiymətləndirmə və bal bölgüsü:**

Balların maksimum miqdarı – 100 bal.

**A) Semestr ərzində toplanan maksimum bal – 50 bal.**

<b>Dərsə davamiyyətə görə</b>	10 bal
Tələbələrin sərbəst işinə (referat, prezentasiya, tədqiqat işi və s.) görə Qeyd: Plagiat halları qəti qadağandır! Sərbəst işlə əlaqədar bütün tapşırıqların qısa təsviri, təqdim olunma şərtləri, vaxtı və qiymətləndirmə üsulu dəqiq göstərilir.	10 bal
Seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə (eyni fəndən həm seminar (məşğələ), həm də laboratoriya dərsləri nəzərdə tutulduğu halda onların hər birinə 10 bal ayrılır). Əgər fənnin tədrisi yalnız mühazirə, seminar (məşğələ) şəklində nəzərdə tutularsa bu zaman davamiyyətə və sərbəst işə ayrılmış ballar istisna olmaqla qalan 30 bal tədrisin bu növ göstəricilərinə görə hesablanır.	20 bal
Kurs işinin hazırlanmasına və müdafiəsinə görə (fənn üzrə kurs işi (layihəsi) nəzərdə tutulmayıbsa, ona ayrılan 10 bal seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinə əlavə olunur).	10 bal

**B) Semestr imtahanı nəticəsinə görə - maksimum 50 bal**

Hər biletdə – 5 sual, hər suala – 10 bal verilir

Qeyd: Tələbənin imtahandan topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.

**C) Semestr nəticəsinə görə qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədər toplanan ballar əsasında):**

<b>91 – 100 bal</b>	<b>əla</b>	<b>A</b>
<b>81 – 90 bal</b>	<b>çox yaxşı</b>	<b>B</b>
<b>71 – 80 bal</b>	<b>yaxşı</b>	<b>C</b>
<b>61 – 70 bal</b>	<b>kafi</b>	<b>D</b>
<b>51 – 60 bal</b>	<b>qənaətbəxş</b>	<b>E</b>
<b>51 baldan aşağı</b>	<b>qeyri-kafi</b>	<b>F</b>

Müəllim: \_\_\_\_\_

(soyadı, adı, atasının adı)

İmza: \_\_\_\_\_

Tarix: \_\_\_\_\_